

Chernel István természettudós, ornitológus volt.

Kiváló előadó, vadász, síelő, zenerajongó-zeneszerző, fényképész és nagyszerű író is volt. Kőszegen született, aki gimnáziumi tanulmányait Sopronban, a Bencés Főgimnáziumban (Szent-György utca) végezte. Chernelházi Chernel Istvánnak emléktáblája van Sopronban, a Szent György utcában, a Roth Gyula Erdészeti Technikum épületének falán.
Nagy hatással volt rá természetrajz tanára, Fászl István, aki a madarak preparálására tanította meg.
Chernel István ornitológus volt. Hermann Ottó halála után a Magyar Ornitológiai Központ élére került, ami a korban legnagyobb élő magyar ornitológusnak járó tisztségnek számított. Madártani megfigyelései, madárvédelmi munkássága, nyitott szellemisége a kor kiemelkedő tudósai közé emelik.
Chernel bejárta a történelmi Magyarországot, madártani megfigyeléseinek zömét elsősorban a Hanságban, a Velencei-tó nádasaiban, a Duna árterületén, a Felvidéken és az Al-Duna tájain tette.

Neki is köszönhető, hogy egy 1891-ben tartott budapesti kongresszuson fogalmazták meg először a világon a madár- és természetvédelem országhatárokon átnyúló szükségességét.
A sízés hazai meghonosítója is Chernel István volt,. 1896-ban kiadott, gazdagon illusztrált "A

lábszánkózás kézikönyve" című munkája a világ első szakkönyve.
„Az 1891. év nyarán Norvégia északi részén tartózkodtam, még pedig madártani kutatások céljából. ...Ekkor ismerkedtem meg a ski-vel, hallottam először kiterjedt használatáról — mindez szemet szúrt. A gondolat, hogy majdan én is megpróbálkozom vele, közel feküdt, azonban csirájában akkor született meg, midőn … a Jeges-tengeren hajókázva utitársam volt a … lapp OleRavna, ki azon vakmerő hat emberből álló társaság közé tartozott, mely Nansen Fridtjof vezetése alatt először — még pedig lábszánkón — hatolt át Grönland örökös jégmezőin."
Könyvének bevezetőjében írta ezt Chernel, aki az Észak Párizsának mondott Tromsö városában vásárolt is magának egy Telemark márkájú sílécet. Miután akkoriban még sem sízőt, sem léceket nem nagyon láttak itthon, hazatérve otthonába, egy kőszegi esztergályost kért meg további sítalpak készítésére.
A sízés technikájának csiszolása később is foglalkoztatta, évekig levelezett a híres Nansennel, akinek aztán a lábszánkóról írt könyvét el is küldte.
Chernel 1893-ban tanult meg síelni - ebben az évben itthon sok hó volt, eztán szinte halála napjáig űzte ezt a sportot. Alapos, precíz ember lévén, részletes naplót vezetett, mindig pontosan rögzítette, hogy Kőszeg környékén mikor, kivel és merre síelt, mekkora távolságot tett meg. Feljegyzései szerint Kőszeg szinte minden hegyes-dombos vidékét bejárta. Ezekből úgy tűnik, gyakoriak voltak a fagyos telek és volt sízésre alkalmas hó. Chernel sokszor vadászni is lábszánkóval járt.
Első tanítványai a családtagjai voltak, gyermekei és a felesége. A források szerint felesége, Chernelné Rotth Dóra volt az első magyar hölgy, aki sílécet kötött, és 20 éven át gyakorolta is e kedvtelését. Chernel még azt is feljegyezte, hogy a kőszegi Király-völgyben volt egy jó kis domb, azaz ugrósánc, ahol fia, Miklós 5 métert ugrott. (1915)
Chernel alapos tankönyve nem csak kiadásának idejében volt érdekes olvasmány, ma is az. A lesiklás mellett a sífutás, az ugrás és a hegymenet elemeit is elmagyarázza, rajzokkal gazdagítva. Miközben ezekben az években rohamosan terjed a síelés, az osztrák-magyar hadseregben már hivatalosan több ezrednél is meghonosították a lábszánkót, idehaza ennek ismerete nem elég széleskörű, mert mesterek, tanítók hiányoznak - írja.
Chernel könyvében nem csak a lábszánkózást tanítja és az ehhez szükséges eszközöket mutatja be, hanem részletesen leírja a havon történő közlekedés történetét, nyelvtani emlékeket mutat be és még azt is megmondja, hogy vásárolható lábszánkózásra való eszköz.
Ami pedig a "téli turistikán" és Chernel munkásságán túlmutató dolgokat és a sísport ügyeit illeti: 1913-ban hazánkban Országos Sí Szövetség alakul, ezzel Magyarország elsőként követte az északi államokat és az alpesi országokat. Egy évvel később pedig a nemzetközi sízövetség tagja lettünk.
A feljegyzések szerint, 1922-ben egy hideg vasúti kocsiban megfázott, ennek szövődményeként kapott spanyolnáthát, 58 éves korában halt meg.
Forrás: Kőszegi Városi Múzeum/ Élmény Nektek